

Hướng dẫn giải bài 3 trang 200 SGK Địa lí 12

Đề bài

Hãy so sánh các thế mạnh và thực trạng phát triển kinh tế của 3 vùng kinh tế trọng điểm?

Lời giải chi tiết

a) Điểm giống nhau

- Thế mạnh

+ Đều có những thuận lợi về cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất - kĩ thuật (cảng biển, sân bay, đầu mối giao lưu kinh tế quan trọng trong nước và quốc tế).

+ Là nơi tập trung các đô thị lớn nhất nước ta như TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, Vũng Tàu,... và đồng thời cũng là các trung tâm kinh tế, thương mại, khoa học - kĩ thuật hàng đầu của đất nước.

- Thực trạng:

+ Cả ba vùng đều có tốc độ tăng trưởng kinh tế khá cao và đóng góp đáng kể vào sự tăng trưởng kinh tế chung của cả nước.

+ Là địa bàn tập trung phần lớn các khu công nghiệp và các ngành công nghiệp chủ chốt của cả nước. Đóng góp 64,5% giá trị kim ngạch xuất khẩu và thu hút phần lớn số vốn đầu tư trực tiếp của nước ngoài (FDI) vào nước ta, đặc biệt là vùng KTTĐ phía Nam và vùng KTTĐ phía Bắc.

b) Điểm khác nhau:

	Vùng KTTĐ phía Bắc	Vùng KTTĐ miền Trung	Vùng KTTĐ phía Nam
Thế mạnh	<ul style="list-style-type: none"> - Vị trí địa lí: + Diện tích gần 15,3 nghìn ha, chủ yếu thuộc đồng bằng sông Hồng, đây là vùng có nền kinh tế phát triển trong cả nước và lịch sử khai thác lãnh thổ lâu đời. + Nằm gần các vùng nguyên, nhiên liệu lớn (Trung du miền núi Bắc Bộ). + Tiếp giáp biển là điều kiện giao lưu kinh tế với khu vực và thế giới. - Vùng có Hà Nội là thủ đô, trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa lớn nhất cả nước. - Có các tuyến đường giao thông huyết mạch chạy qua: quốc lộ 5 và 	<ul style="list-style-type: none"> - Vị trí địa lý: + Vị trí chuyển tiếp giữa các vùng phía Bắc và phía Nam, trên quốc lộ 1 và tuyến đường sắt Bắc – Nam, có các sân bay Phú Bài, Đà Nẵng, Chu Lai, thuận lợi cho giao lưu phát triển. + Là cửa ngõ thông ra biển của Tây Nguyên và Nam Lào. - Các thế mạnh về tự nhiên: + Tiếp giáp vùng biên rộng lớn → thế mạnh khai thác tổng hợp tài nguyên biển (đánh bắt nuôi trồng, du lịch, khoáng sản, du lịch, giao thông biển), là 	<ul style="list-style-type: none"> - Vị trí địa lý: bàn lê giữa Tây Nguyên, duyên hải Nam Trung Bộ với đồng bằng sông Cửu Long, tập trung đủ các thế mạnh về tự nhiên, kinh tế - xã hội. - Thế mạnh: + Tài nguyên thiên nhiên nổi bật nhất là dầu mỏ ở thềm lục địa phía Nam. + Dân cư đông, lao động dồi dào + Cơ sở vật chất, cơ sở hạ tầng kỹ thuật phát triển đồng bộ. + Chính sách của nhà nước trong việc phát triển kinh tế - xã hội của vùng, thu hút vốn
Thế mạnh	<ul style="list-style-type: none"> quốc lộ 18 là hai tuyến giao thông huyết mạch gắn kết cả Bắc Bộ nối chung với cụm cảng Hải Phòng – Cái Lân. - Nguồn lao động dồi dào và có chất lượng hàng đầu cả nước, thị trường tiêu thụ rộng lớn. - Cơ sở hạ tầng, kỹ thuật khá hoàn thiện và đồng bộ. - Chính sách ưu tiên phát triển của nhà nước, nơi ứng dụng các thành tựu khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất. 	<ul style="list-style-type: none"> điều kiện thúc đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. + Phát triển nông – lâm kết hợp, dải kinh tế theo chiều ngang: lâm nghiệp – nông nghiệp – thủy sản. - Trong tương lai ở đây sẽ hình thành các ngành công nghiệp có lợi thế về tài nguyên và thị trường, phát triển các vùng sản xuất chuyên môn hóa, các ngành thương mại, dịch vụ du lịch. - Dân cư và nguồn lao động dồi dào, cần cù chịu khó, tiếp thu nhanh. 	<ul style="list-style-type: none"> đầu tư trong và ngoài nước (riêng Đông Nam Bộ mỗi năm thu hút khoảng 50% vốn đầu tư nước ngoài). + Có TP. Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội lớn của nước ta, là đầu mối giao thông vận tải lớn nhất khu vực phía Nam (sân bay Tân Sơn Nhất, cảng TP. Hồ Chí Minh, quốc lộ 1A...). + Vùng biển phía Đông rộng lớn với cảng hàng hải quan trọng là điều kiện để vùng giao lưu kinh tế thuận lợi.

<p>Thực trạng phát triển</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Là vùng kinh tế phát triển thứ 2. + Có tốc độ tăng trưởng kinh tế khá cao (11,2%) + Chiếm 18,9% GDP cả nước. + Trong cơ cấu GDP theo ngành: dịch vụ phát triển và chiếm 45,2%, tiếp đến là công nghiệp xây dựng (42,2%), nông nghiệp 12,6%. + Chiếm 27% kim ngạch xuất khẩu của cả nước. 	<ul style="list-style-type: none"> - Là vùng kinh tế phát triển kém nhất. + Có tốc độ tăng trưởng khá nhanh (10,7%) nhưng thấp hơn so với hai vùng còn lại. + % GDP so với cả nước còn rất ít (5,3%) + Trong cơ cấu ngành kinh tế: Dịch vụ và công nghiệp xây dựng khá phát triển (38,4% và 36,6%), nông nghiệp còn chiếm tỉ trọng khá lớn (25%). + Chỉ chiếm 2,2% kim ngạch xuất khẩu cả nước. 	<ul style="list-style-type: none"> - Là vùng kinh tế phát triển nhất. + Tốc độ tăng trưởng cao nhất so với hai vùng còn lại (11,9% năm 2005). + Đóng góp tỉ trọng cao trong % GDP cả nước, lên tới 42,7% (2005). + Trong cơ cấu ngành kinh tế: công nghiệp xây dựng phát triển mạnh mẽ, chiếm 59%, tiếp đến là dịch vụ 33,2%, nông nghiệp chỉ chiếm phần nhỏ (7,8%). + Đóng góp cho kim ngạch xuất khẩu cao nhất: 35,3%.
-------------------------------------	--	--	---